

Sygn. akt III Ca 1178/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 marca 2021 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący – Sędzia Sądu Okręgowego: Leszek Dąbek

Sędziowie Sądu Okręgowego: Gabriela Sobczyk

Artur Żymelka

po rozpoznaniu w dniu 16 marca 2021 r. w Gliwicach

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa K. Ł.

przeciwko A. M.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w R.

z dnia 11 lutego 201 r., sygn. akt I C 1075/18

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

a) **oddala powództwo,**

b) **zasądza od powoda K. Ł. na rzecz pozwanego A. M. kwotę 1783 zł (tysiąc siedemset osiemdziesiąt trzy złotych) z tytułu zwrotu kosztów procesu;**

2. zasądza od powoda K. Ł. na rzecz pozwanego A. M. kwotę 4.450 zł (cztery tysiące czterysta pięćdziesiąt złotych) z tytułu zwrotu kosztów postępowania odwoławczego, w tym kwotę 2.700 zł (dwa tysiące siedemset złotych) zastępstwa procesowego;

3. nakazuje pobrać od powoda K. Ł. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w R. kwotę 1750 zł (tysiąc siedemset pięćdziesiąt złotych) z tytułu nieuiszczonych kosztów sądowych.

SSO Artur Żymelka SSO Leszek Dąbek SSO Gabriela Sobczyk

Sygn. akt III Ca 1178/19

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w R. w wyroku z dnia 11 02 2019r. zasądził od pozwanego A. M. na rzecz powoda K. Ł. kwotę 70.000zł

z umownymi odsetkami w wysokości 3% w stosunku rocznym za opóźnienie od dnia 1 04 2016r. do dnia zapłaty oraz orzekł o kosztach procesu.

W ustalonym stanie faktycznym w motywach orzeczenia, między innymi przywołał regulację art. 33 ustawy z dnia 28 04 1936r. – Prawo wekslowe (tekst jednolity Dz. 2016r. poz. 160), po czym stwierdził, że w jego ocenie – wbrew stanowisku pozwanego, „miejsce płatności sumy określonej w wekslu nie budzi wątpliwości”, gdyż „wyraźna wskazano, że płatność ma nastąpić w O.” i ocenił, że „weksel przedstawiony niniejszej sprawie zawiera wszystkie ... obligatoryjne elementy weksla wymagane treścią art. 101 – Prawa wekslowego”. Następnie odwołał się do regulacji ar. 8 – Prawa wekslowego. Wskazał, że pozwany nie posiadał pełnomocnictwa szczególnego do zaciągania zobowiązań wekslowych w imieniu (...) J. M. (posiadał tylko pełnomocnictwo ogólne do jej reprezentowania, które nie upoważniało do zaciągania zobowiązań wekslowych) oraz że właściwie wypełniony weksel przez pełnomocnika powinien zawierać podpis pełnomocnika oraz wskazywać na stosunek pełnomocnictwa. Wywiódł z tego, że „podpisanie weksla przez pełnomocnika tylko własnym nazwiskiem, gdy weksla nie wynika, że, iż działał on jako przedstawiciel innej osoby,

nie zobowiązuje wekslowo osoby reprezentowanej” i „wówczas pełnomocnik odpowiada sam wekslowo” a „przedstawiona wykładnia znajduje uzasadnienie w judykaturze – vide wyrok SN z dnia 3.04.2003r. V CKN 76/01” oraz „wynika z treści przytoczonego wyżej art. 8 Prawa wekslowego”. W konkluzji stwierdził, że „powództwo słusznie wytoczono przeciwko A. M., który nie wskazując w treści weksla kogo reprezentuje i nie legitymując się pełnomocnictwem rodzajowym ani szczególnym odpowiada sam wekslowo”. Zauważył, że pozwany uznał dług, co potwierdza złożona do akt deklaracja, a jego twierdzenia, że działał pod wpływem groźby czy przymusu „okazały się gołosłowne” i wobec „wykazania wymagalnego zadłużenia w kwocie 70.000zł” uznał powództwo za uzasadnione.

O kosztach procesu orzekł na podstawie art. 98 k.p.c.

Orzeczenie zaskarżył **pozwany A. M.**, który wnosił o jego zmianę poprzez oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od na jego rzecz od powoda zwrotu kosztów postępowania za obie instancje.

Zarzucił, że przy ferowaniu wyroku naruszono oprawo materialne regulacje: art. 4, 8, 27 – Prawa wekslowego oraz prawo procesowe regulacje: art. 1 pkt 3 i 5 - Prawa wekslowego i art. 6 w związku z art. 229 k.p.c. – w sposób podany w apelacji.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

Sąd pierwszej instancji trafnie zakwalifikował dochodzone roszczenie a następnie prawidłowo rozpoznał sprawę i skonstruował prawidłową podstawę faktyczną orzeczenia.

Ustalenia składające się na podstawę faktyczną orzeczenia mają odniesienie

w informacjach zawartych we wskazanych w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku źródłach dowodowych, których ocena jakkolwiek lakoniczna mieści się w granicach swobodnej oceny dowodów i Sąd odwoławczy ją podziela.

W szczególności prawidłowe są ustalenia dotyczące nie zwrócenia przez żonę pozwanego J. M. działającą pod firmą (...) powodowi pożyczonej kwoty ponad kwotę 70.000zł.

Okoliczność ta była sporna pomiędzy stronami i jako taka wymagał udowodnienia (w materiale sprawy bezspornym było jedynie, że z tytułu zwrotu pożyczki udzielonej przez powoda żonie pozwanego w kwocie 100.000zł zwrócono mu jedynie kwotę 30.000zł).

Wbrew temu co podnosi apelacja obowiązek wykazania tej okoliczności

nie spoczywa na powodzie lecz na pozwanym (art. 6 k.c.), który na tę okoliczność

nie zaferował S. żadnego dowodu.

Dlatego w materiale sprawy okoliczność tę należy uznać za niewykazaną

i tym samym brak było podstaw do poczynienia w tym zakresie pozytywnych ustaleń.

W ramach pozostałych zarzutów apelacji dotyczących wadliwości podstawy faktycznej zakwestionowana została dokonana przez Sąd Rejonowy ocena prawna poczynionych ustaleń faktycznych.

Z tej przyczyny zarzuty te tylko werbalnie odnoszą się do podstawy faktycznej i jako takie nie mają wpływu na powyższą ocenę.

Z tych też względów Sąd odwoławczy przyjął za własne ustalenia Sądu pierwszej instancji.

Dokonana przez Sąd Rejonowy ocena prawna ustalonego stanu faktycznego w swym zasadniczym zarysie jest prawidłowa i Sąd odwoławczy ją podziela (orzec. SN z dn. 26 04 1935r. III C 473/34, ZB. Urz. 1935r. nr 12, poz. 496).

W szczególności Sąd pierwszej instancji słusznie ocenił, że wobec nie wskazania w wekslu, że pozwany podpisując weksel działał w imieniu żony, weksel ten należy traktować jako jego **weksel własny** i tym samym w materiale sprawy odpowiada on wekslowo samodzielnie wobec powoda.

Jednakże możliwość skutecznego dochodzenia należności wekslowych uzależniona została przez prawodawcę od wcześniejszego przedstawienia go zobowiązanemu z weksla do wykupu.

W sprawie bezspornym jest, że nie został on przedstawiony pozwanemu

do wykupu (zgodnie z niekwestionowanymi ustaleniami Sądu pierwszej instancji „Wobec uchybienia terminowi spłaty pożyczki w dniu 12.07.2017r. wezwano J. M. do wykupu weksla in blanco wystawionego dnia 10 07 2017r.” k. 131 akt), wobec czego wynikające z weksla zobowiązania nie są wymagalne i co za tym są one bezskuteczne.

Ich zasadność nie wynika również ze stosunku podstawowego, ten bowiem wynika z umowy pożyczki udzielonej przez powoda żonie pozwanego J. M. działającą przy jej zawarciu pod firmą (...) (pozwany nie był stroną umowy).

Nie doszło także do uznania długu przez pozwanego, gdyż przywołane przez Sąd pierwszej instancji jego oświadczenie z dnia 30 05 2017r. nie odnosi się do jego zobowiązania wekslowego, lecz do „2 umów pożyczek z dnia 15 grudnia 2015roku”

(k. 12 akt)

W połączeniu z powyższym powoduje to, że powództwo było nieuzasadnione.

Nie znalazło to prawidłowego odzwierciedlenia w zaskarżonym wyroku, przez co apelacja jest uzasadniona, co prowadziło do zmiany tego wyroku w oparciu

o regulację art. 386 § 1 k.p.c. przez oddalenie powództwa, a w konsekwencji tego również zawartego w nim orzeczenia o kosztach procesu (o kosztach procesu orzekano stosując regulację art. 98 § 1 i 3 k.p.c. uznając, że powód przegrywając sprawę powinien zwrócić pozwanemu poniesione przez niego koszty procesu)

Reasumując zaskarżony wyrok jest wadliwy i dlatego apelację jako oddalono na mocy art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania odwoławczego orzekano na mocy art. 98 § 1 k.p.c. biorąc pod uwagę, iż powód w całości uległ w tym postępowaniu i powinien zwrócić pozwanemu poniesione przez niego w tym postępowaniu koszty procesu

w tym koszty zastępstwa procesowego w kwocie 2.700zł.

O nieuiszczonych kosztach sądowych w kwocie 1.700zł (pozwany został zwolniony od obowiązku uiszczenia opłaty od apelacji ponad kwotę 1.700zł,

tj. w kwocie 3.500zł – 1.750zł = 1.750zł) orzeczono stosując regulację art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 07 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jednolity Dz.U. 2020r. poz 755).

SSO Artur Żymelka SSO Leszek Dąbek SSO Gabriela Sobczyk